

Byåsen Historielag

byasenhistorielag.no

Årsberetning for perioden 20. april 2016 til 25. april 2017

Styrets sammensetning, valgt på årsmøte 20. april 2016:

Leder	Karl Kristian Eggan (sittende)
Nestleder	Hans Olav Aavik (valgt for 2 år)
Sekretær	Torgeir Jensen (valgt for 2 år)
Kasserer	Sverre Løseth (valgt for 1 år)
Styremedlemmer	Eva Hov (sittende)
	Knut E. Møller (valgt for 2 år)
	Marit Henriksen (valgt for 2 år)
Varamedlemmer	Hilde Bente Lund (valgt for 1 år)
	Gaute Ovesen (valgt for 1 år)
Revisor	Birger Lykke (valgt for 1 år)
Valgkomité	Roar Sæterhaug (valgt for 1 år)
	Gunnar Schei (valgt for 1 år)
	Kjell Ivar Aune (valgt for 1 år)

Gunhild Onsøyen Johansen og Jannicke Jakobsen spilte lur på Frøset under Kulturminnedagen 2016.

Styret har i beretningsåret hatt 11 ordinære styremøter med protokoll. Hilde Bente Lund trakk seg fra vervet som vara i februar 2017. Det har i perioden vært avholdt 6 medlemsmøter, 1 vandring i Bymarka, Kulturminnedag på Frøset gård og 3 åpne dager på Marken gård, hvorav én med friluftsgudstjeneste og barnedåp. Byåsen Historielag hadde 478 registrerte medlemmer pr. 31.12.16 (472 pr. 31.12.15). To av disse er æresmedlemmer.

Medlemsmøter, vandringer og turer

- 20.04.16** Årsmøte med påfølgende vanlig medlemsmøte ved Trøndelag Folkemuseum. Til årsmøtet møtte 45 personer, og ytterligere 25 ankom til det ordinære medlemsmøtet. Kjell Ivar Aune orienterte om utviklingsplanen for Marken, deretter var det kåseri om det store Gauldalsraset i 1345 ved historiker Jon Solem.
- 25.05.16** Historisk vandring mellom markagårdene i Tømmerdalen. I overkant av 50 personer deltok. Guide under turen var historielagets Knut E. Møller, med god assistanse av Mari Bye Storrø.
- 12.06.16** Åpen dag på Marken med godvær og servering av kaffe og kaker. Musikalsk innslag av Gunnhild Onsøien og Jannicke Jakobsen med bukkehorn og lur. Tormod Solem fortalte om Marken og folkene, og Erik Solem og Roar Sæterhaug orienterte om oppsetting stabburet og byggesaken. Arrangementet var godt besøkt.
- 04.09.16** Den årlige friluftsgudstjenesten på Marken i samarbeid med Byåsen Menighet. Karl Kristian Eggan ønsket velkommen og orienterte om oppføringen av stabburet. Under gudstjenesten ble to barn og ei tenåringsjente døpt. Etterpå inviterte historielaget til kaffe med vafler og annet godt. Gaute Skrove spilte fiolin. Om lag 125 personer deltok.
- 11.09.16** Kulturminnedag på Frøset, et arrangement i samarbeid med Norges kulturvernforbund. Dårlig vær, men godt oppmøte. Servering av gratis kaffe og hjemmebakte kaker i fjøsgangen. Orientering om gårdens historie ved Kjell Ivar Aune, og dagens bruk av anlegget ved administrasjonssjef Geir Inge Lien ved Dronning Mauds Minne Høgskole, som eier gården. Musikalsk innslag med lur og bukkehorn av Gunhild Onsøien og Jannicke Jakobsen.
- 19.10.16** Medlemsmøte med bygningsarkeolog og historiker Øystein Ekroll. Ca. 70 personer hørte hans interessante kåseri om «Nidaros som pilegrimsby og krigsarena 1176 – 1206». I foredraget presenterte han en rekke historiske og arkeologiske spor etter denne perioden, som preget byens utvikling i mange hundre år.
- 16.11.16** Medlemsmøte i fullsatt auditorium med lansering av Byåsminner 2016 ved Fridtjof Simonsen. Før boklanseringen var det kåseri ved professor Ola Svein Stugu fra Institutt for historiske studier ved NTNU. Temaet var «Finst det verdifulle kulturminne på Byåsen?». Han fortalte om hva som ligger i selve kulturbegrepet, og om hva som er verd å ta vare på eller ikke.
- 18.12.16** Det ble regn og skikkelig hålkeføre under det tradisjonelle «Åpent hus» på Marken på årets «svartsøndag». Rundt 20 personer med gode isbrodder under

skoene møtte opp og ble servert gløgg og pepperkaker av husvert Tormod Solem, som hadde sørget for god varme i hytta. Og juleneket ble hengt opp før husfolket gikk hjem til de siste juleforberedelsene.

14.02.17 Medlemsmøte med førsteamanuensis Per Gustav Thingstad, som for fullsatt auditorium fortalte om «Dyrelivet i Bymarka», og om hvordan vi best kan bevare dette også for ettertida. Presentasjonen inneholdt en rekke flotte natur- og dyrebilder. Det siste kvarteret før kaffeserveringen ble disponert av Gaute Rolv Dahl fra Naturvernforbundet. Han fortalte om prosjektet «Faunakartleggingen i Trondheim Bymark», hvor kjendis-jerven ved Elgsethytta også ble omtalt.

21.03.17 Medlemsmøte med Per Løvås som kåsør. Tema denne gang: «Og stien ble til veg», en fortelling om gamle broer og veger i fylket vårt, - godt krydret med vakre bilder og morsomme anekdoter fra anleggsarbeid i gamle dager. Ca. 70 personer var til stede.

Representasjon/seminar/møter

26.11.2016: Leder møte i Sør-Trøndelag historielag. Eva Hov, Marit Henriksen og Torgeir Jensen deltok.

18.03.2017: Årsmøte i Sør-Trøndelag historielag. Hele styret deltok, da vi sto som teknisk arrangør av dette møtet, som ble holdt på Ferstad gård. Ca. 35 personer deltok.

Kåserier/foredrag/annet

14. juni 2016: 60-årsjubilanter fra Åsveien skole, Fridtjof Simonsen holdt billedkåseri.

2. november 2016: Selsbakk og omegn pensjonistforening, Torgeir Jensen viste en presentasjon om lagets historie og oppgaver.

26. januar 2017: Sameiet Catharinas Hage på Havstein, Karl Kristian Eggan og Sverre Løseth viste bilder og fortalte om gamle bosteder og om historielagets virksomhet.

Desember 2016: Kjell Ivar Aune har skrevet artikkel om Møllemarken i Menighetsbladet for Byåsen og Sverresborg (nr. 4 – 2016).

7. februar 2017: Havstein sykehjem, Fridtjof Simonsen holdt billedkåseri for beboerne.

8. februar 2017: Byaasen Skiklub, Fridtjof Simonsen holdt billedkåseri for klubbens seniorer.

Mars 2017: Kjell Ivar Aune har skrevet artikkel om Markahaugplassen i Menighetsbladet for Byåsen og Sverresborg (nr. 1 – 2017).

Uttalelser

Uttalelse vedr. navneforslag på en ny vei på Stavne. Historielaget v/ Navnekomitéen foreslo at veien skal hete Stavneveien. Uttalelsen var svar på en forespørsel fra kommunen, og komiteens forslag ble vedtatt.

Historielaget i media

Historielaget har fått mediedekning i Adresseavisen den 2. september.2016.

Tilskudd, offentlige midler, gaver 2016

Trondheim Kommune, kr 8.000 for skjøtsel av Pilegrimsleden.
Mva-refusjon, kr 11.000,-

Komitéarbeidet - rapporter fra noen av komitéene

Prosjekt- og dugnadskomiteén for Marken

Komiteéns sammensetning: Erik Solem - leder. Øvrige medlemmer: Kjell Ivar Aune, Roar Sæterhaug, Tormod Solem, Knut E. Møller, Nils H. Eggen og Karl Kristian Eggen.

Sikring og presentasjon av kulturminner og landskap

Pilegrimsleden fra Lerdal til Steinberget: Samarbeid med Trondheim kommune. Traséen ryddes og merkestolper ettersees. Det har vært tre dugnader i denne periode. Erik Solem.

Gravhaugene på Våddan: Dette er et samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune, hvor historielaget har ansvaret for skjøtsel av disse fornminnene. Det har ikke vært behov for innsats i denne perioden, men prosjektet fortsetter. Erik Solem og Roar Sæterhaug er ansvarlige.

Stabburet fra Stykket: Stabburet er nå satt opp på Marken, og har fått tett tak. Videre ferdigstilling med bordkledning, taktekking, dør, vindu osv. vil skje til sommeren.

Saga på Våddan: Historielaget har tatt initiativ til at saga bevares. Det har ikke vært noe aktivitet i denne perioden, men prosjektet fortsetter når vi får ledig kapasitet.

Damanleggene: Prosjektkomiteen for damanleggene på Byåsen og i Bymarka består av Knut E. Møller, Tom Bugge og Kjetil Vaskinn. Fra kommunen deltar Bjørn Brenne. Arbeidet skal ende opp med blant annet informasjonstavler ved de ulike anleggene.

Husmannsplasser: Prosjektkomiteen for husmannsplasser på Byåsen og i Bymarka består av Hans Olav Aavik, Arnulf Selnes og Eva Hov. Komiteens oppgave er å samle opplysninger om husmannsplasser innen lagets interesseområde, hvor de lå, hvem som bodde der og hvor lenge de eksisterte osv.

Jubileumskomiteen: Arrangementskomiteen for historielagets 25-årsjubileum består av Hans Olav Aavik, Berit Sæterhaug, Fridtjof Simonsen og Synnøve Skaug. Dato for arrangementet er satt til fredag den 6. oktober 2017.

Dugnader

Det har vært gjennomført 14 dugnader og nedlagt 209 timer på de forskjellige områdene. Historielaget har hatt 13 medlemmer som deltatt på dugnader og gjort en god innsats i arbeidet med kulturminner, landskap og bygninger. Flest timer i denne perioden er brukt til arbeid med stabburet. Våre samarbeidspartnere, kommunen og fylkeskommunen, er svært godt fornøyd med arbeidet. Dugnadsfolket ble invitert på kaffe og kake på Myra før jul, som takk for god innsats.

Stabburet fra Stykket på plass på Marken

Marken på 50-tallet

Redaksjonskomitéen

Årsmelding fra redaksjonskomiteen for Byåsminner 2016.

Komiteen hadde ved oppstart i januar 2016 følgende medlemmer:

Fridtjof Simonsen, Per Jørgensen, Marit Henriksen, Arne Sellæg og Kristin Prestvold.

Det viste seg å være vanskelig å få noen til å ta redaktøransvar, så komiteen har arbeidet uten formell redaktør. Marit tok på seg å være sekretær, og med Fridtjof som fortsatt billedredaktør og erfaren krumtapp. Tidligere redaktør Knut E. Møller sa seg villig til å være med i en overgangsperiode. Den 3. mars fikk vi den triste beskjeden om at Per Jørgensen var død. Gaute Myhre gikk da inn i komiteen som fast medlem.

Komiteen har avholdt 8 ordinære møter i perioden januar – september. Mellom møtene har det foregått mye samarbeid og kommunikasjon på e-post og telefon. Som hovedtema for BM 2016 ble valgt: Den organiserte idretten på Byåsen sett i historisk perspektiv. Temaet skulle dekke ca. halvparten av bokas sidetall, den andre halvparten av annet, variert stoff. Det har vært god tilgang på stoff. Mange har villet skrive: medlemmer av redaksjonskomiteen og styret, lagets medlemmer og andre som er bedt om å skrive innenfor sine fagfelt. Vi kom i mål med Byåsminner 2016 i god tid. Pål Ødegård sørget for grafisk produksjon og boka ble trykket hos Trykkpartner AS. Sidetall 160. 19 artikler. Opplag: 1500.

Byåsminner 2016 ble presentert og lagt ut for salg på medlemsmøtet den 16. november 2016. Den fikk omtale i Bydelsavisa på Byåsen, BIL´s medlemsblad og Adresseavisa.

Boka ble også solgt på Norli bokhandel på Byåsen butikksenter og Bruns Libris i midtbyen. Det har foregått salg fra BIL´s klubbhus på Myra, på Migosenteret og på Extra på Dalgård. Ivrige medlemmer av styret, redaksjonskomiteen og medlemmer ellers har også solgt bøker på egen hånd. Evaluering basert på tilbakemeldinger fra lesere: Interessant og variert bok. Komiteen er frimodig og slutter seg til denne vurderingen.

Redaksjonskomiteen har samarbeidet godt og har hatt god kontakt med styret.

Forslag til prioriterte oppgaver for perioden 2017/2018

Historielagets styre skal i kommende periode arbeide med følgende oppgaver:

- Arrangere åpne møter, ekskursionsjoner og besøk til andre institusjoner.
- Samle inn lokalhistorie gjennom intervjuer med byåsingene.
- Samarbeide med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune i arbeid med bevaring, dokumentering og registrering av kulturminner og kulturlandskap på Byåsen, Bymarka og Byåsen bygdeallmenning.
- Foreta dokumentasjon og registrering av eldre bygninger, gårdsdrift og seterdrift i vårt distrikt.
- Fortsette skjøtsel av "Marken" og møllebrukene ved Skjellbreia.
- Ferdigstilling av det restaurerte stabburet på Marken.
- Skjøtsel og informasjon av pilegrimsleden fra Lerdal til Steinberget i samarbeid med Trondheim kommune. Skjøtsel av gravhaugene ved Våddan i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune.
- Ta vare på lagets museale samling, billedarkiv og øvrige arkiver.
- Utgi historielagets årlige årbok: "Byåsminner 2017".
- Samarbeide med Sør-Trøndelag Historielag og andre relevante organisasjoner og skoler.
- Samle historiske data om damanlegg, husmannsplasser og butikker.

Styrets oppsummering

Marken har stått i fokus også idet året som har gått. Alle formalitetene med plassering og oppsetting av stabburet gikk i orden, og kommunen har vært meget samarbeidsvillig. Stabburet ble satt opp i løpet av noen dugnad dager, men blir ikke ferdigstilt før til sommeren. Prosjektgruppa som jobber med dette har gjort en stor innsats.

I juni arrangerte vi den tradisjonelle «Åpen dag» på Marken med godt besøk. Første helga i september var det også i år friluftsgudstjeneste og barnedåp i regi av Byåsen Menighet. Været var bra, og arrangementet var godt besøkt.

Styret vil også denne gang takke redaksjonskomiteén for en flott og innholdsrik årbok. Våre åpne møter med foredrag og de historiske vandringene er populære og svært godt besøkt. Dette vil vi fortsette med.

Styret vil spesielt takke Helge Wanvik som har stilt Steinbua på Havstein gratis til disposisjon for historielagets møter.

Takk også til alle våre foredragsholdere og alle andre som har stilt sine kunnskaper og sin tid til rådighet for Byåsen Historielag.

Byåsen, 15. april 2017.

Karl Kristian Eggan
Leder

Hans Olav Aavik
Nestleder

Torgeir Jensen
Sekretær

Sverre Løseth
Kasserer

Eva Hov
Styremedlem

Knut E. Møller
Styremedlem

Marit Henriksen
Styremedlem

Gaute Ovesen
Vara